

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 3. 2018
SWD(2018) 78 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

**NÁVRH NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktoým sa mení nariadenie (ES) č. 810/2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex
Spoločenstva
(vízový kódex)**

{COM(2018) 252 final} - {SWD(2018) 77 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu k návrhu, ktorým sa mení vízový kódex
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo je to problém na úrovni EÚ?
Vízový kódex, ktorým sa upravujú podmienky a postupy vydávania krátkodobých víz pre schengenský priestor, je platný od roku 2009. Komisia v roku 2014 navrhla zmenu nariadenia, v súvislosti s ktorou sa spoluzákonodarcom nepodarilo dosiahnuť dohodu. Komisia sa rozhodla predložiť novú iniciatívu s cieľom riešiť tri problémové oblasti: 1. Finančné prostriedky získané z vízových poplatkov nie sú dostatočné na pokrytie spracovania žiadostí o vízum, čím sa narúša integrita vydávania víz v schengenskom priestore a cieľ zabezpečovania rýchlych konaní o udelenie víza, ktoré sa realizujú pre klientov ústretovým spôsobom. Hlavnou príčinou problému je, že štandardný vízový poplatok vo výške 60 EUR sa od roku 2006 nezmenil. 2. Pravidelní cestujúci musia podstupovať opakované konania o udelenie víza, keďže členské štáty nevyužívajú v dostatočnom rozsahu udeľovanie víz na viac vstupov s dlhou platnosťou. To vytvára zbytočnú záťaž pre žiadateľov a konzuláty a má za následok straty pre odvetvie cestovného ruchu a turizmu EÚ. Hlavnou príčinou problému je, že právny základ pre vydávanie víz na viac vstupov s dlhou platnosťou je nejasný. 3. Členské štáty majú tiažkosti pri dosahovaní dostatočnej úrovne návratu neregulárnych migrantov do ich krajín pôvodu, čo podnecuje ďalšiu nelegálnu migráciu. Hlavnou príčinou problému je neochota tretích krajín opätovne prijímať svojich vlastných štátnych príslušníkov.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Všeobecným cieľom iniciatívy je posilnenie spoločnej vízovej politiky pri súčasnom riešení otázok týkajúcich sa migrácie a bezpečnosti na jednej strane a zohľadnení hospodárskych hľadísk a všeobecných vonkajších vzťahov na strane druhej. Existujú tri konkrétne ciele: 1. zabezpečiť dostatočné finančné prostriedky pre členské štáty s cieľom zaručiť kvalitu a integritu spracovania žiadostí o vízum; 2. zabezpečiť systematickejšie a harmonizovanejšie vydávanie víz na viac vstupov s dlhou platnosťou pre pravidelných cestujúcich <i>bona fide</i>; 3. dôraznejšie presadzovať záujmy EÚ v oblasti návratu a readmisie zvýšením tlaku na tretie krajiny, ktoré nespokupujú v oblasti vízovej politiky.
Aká je pridaná hodnota opatrenia na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach v schengenskom priestore si okrem iného vyžaduje spoločnú politiku v oblasti víz. Touto iniciatívou sa ďalej rozvinú a zlepšia pravidlá vo vízovom kódexe. Krátkodobé vízum v zásade umožňuje svojmu držiteľovi voľne sa pohybovať v schengenskom priestore, to si vyžaduje najvyšší stupeň harmonizovaných pravidiel a postup na úrovni EÚ.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Existuje uprednostňovaná možnosť? Ak nie, prečo?
<u>Problémová oblasť 1: Nedostatočné finančné prostriedky na podporu spracovania žiadostí o vízum</u> – Možnosť 1A: <i>status quo</i> – nezmenený spoločný vízový poplatok vo výške 60 EUR – Možnosť 1B: vnútroštátne vízové poplatky založené na administratívnych nákladoch – Možnosť 1C: zvýšenie spoločného vízového poplatku. Zvažujú sa aj rôzne čiastkové možnosti: 80 EUR, 100 EUR, 120 EUR alebo 80 EUR za víza do 6 mesiacov, 120 EUR za víza na viac vstupov s platnosťou 1 – 5 rokov. Zvýšenie poplatku na 80 EUR je uprednostňovanou možnosťou. <u>Problémová oblasť 2: Opakované konania o udelení víza pre pravidelných cestujúcich</u> – Možnosť 2A: <i>status quo</i> – členské štáty určujú svoj prístup k vydávaniu víz na viac vstupov s dlhou platnosťou

- Možnosť 2B: odporúčaný najlepší postup
- Možnosť 2C: spoločné kaskádové systémy¹ víz na viac vstupov s rôznymi čiastkovými možnosťami (všeobecný kaskádový systém víz na viac vstupov; všeobecný kaskádový systém víz na viac vstupov a kaskádový systém víz na viac vstupov podľa krajiny; kaskádový systém víz na viac vstupov podľa krajiny)
- Možnosť 2D: štandardné vízum na viac vstupov s platnosťou 2 až 5 rokov

Uprednostňovanou možnosťou je **všeobecný kaskádový systém víz na viac vstupov a kaskádový systém víz na viac vstupov podľa krajiny**.

Problémová oblasť 3: Nedostatočné úrovne návratu neregulárnych migrantov do niektorých krajín pôvodu

- Možnosť 3A: *status quo* – prístup Rady založený na súbore nástrojov
- Možnosť 3B: pozitívne stimuly vo vízovej politike
- Možnosť 3C: negatívne stimuly vo vízovej politike s rôznymi čiastkovými možnosťami (maximálny prístup zameraný na všetky pasy od začiatku alebo cielený prístup v dvoch fázach: diplomatické a služobné pasy, potom bežné pasy)

Uprednostňovanou možnosťou sú **negatívne stimuly s cieleným prístupom**.

Aké sú stanoviská rôznych zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Uskutočnili sa cielené konzultácie (s členskými štátmi, so združeniami v oblasti cestovného ruchu, cestovania, lodnej dopravy) a otvorené verejné konzultácie. Členské štáty jednoznačne uprednostňujú zvýšenie vízového poplatku, ako aj zavedenie právneho vzťahu medzi vízovou politikou a readmisiou neregulárnych migrantov. Združenia v oblasti cestovného ruchu a podnikania zdôrazňujú negatívne účinky opakovaných konaní o udelení víza pre častých cestujúcich a podporujú systematickejšie a harmonizovanejšie vydávanie víz na viac vstupov s dlhou platnosťou.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti?

- Spoločný vízový poplatok vo výške 80 EUR poskytne členským štátom dodatočné príjmy vo výške 205 mil. EUR (+26 %), takže budú mať k dispozícii viac finančných prostriedkov na spracovanie žiadostí o vízum, personálne zaistenie a odbornú prípravu. Z toho plynú rýchlejšie konania a vyššia bezpečnosť v schengenskom priestore.
- Všeobecný kaskádový systém víz na viac vstupov a kaskádový systém víz na viac vstupov podľa krajiny by umožnili vydávať väčšie množstvo víz na viac vstupov s dlhou platnosťou, čím by sa vytvorila flexibilita cestovania pre častých cestujúcich; úsporu nákladov pre žiadateľov o víza a konzuláty v dôsledku menšieho počtu konaní o udelení víza a zvýšenú mieru cestovania do EÚ s pozitívnym vplyvom na odvetvie cestovného ruchu EÚ (konkurencieschopnosť a zamestnanosť).
- Negatívne stimuly vo vízovej politike (s cieleným prístupom) by mali prispieť k vyššej miere návratov neregulárnych migrantov do tretích krajín, ktoré v minulosti nespolupracovali, k úsporám nákladov členských štátov na ubytovanie, stravu a administratívnych nákladov a vo všeobecnosti k vyššej bezpečnosti, lepšiemu prijatiu migračnej politiky EÚ a k odrádzajúcemu účinku na potenciálnych budúcich neregulárnych migrantov.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť?

Zvýšenie spoločného vízového poplatku na 80 EUR by znamenalo dodatočné náklady pre žiadateľov o víza (zodpovedajúce dodatočným príjmom členských štátov); avšak vzhľadom na to, že ide o primerané zvýšenie, nepočíta sa s negatívnym vplyvom na správanie cestujúcich. Všeobecný kaskádový systém víz na viac vstupov a kaskádový systém víz na viac vstupov podľa krajiny nie sú spojené so vznikom žiadnych nákladov. Negatívne stimuly vo vízovej politike (s cieleným prístupom) by mohli mať negatívny vplyv na vonkajšie vzťahy a obraz EÚ vo svete.

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Žiadna z uprednostňovaných možností politiky nemá priamy vplyv na MSP a konkurencieschopnosť. Jednoduchší prístup k vízam na viac vstupov s dlhou platnosťou a následné zvýšenie miery cestovania do EÚ posilní konkurencieschopnosť odvetvia turizmu a cestovného ruchu EÚ.

Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?

Všetky tri uprednostňované možnosti budú mať pozitívne vplyvy: dodatočné príjmy z vyššieho vízového poplatku za spracovanie žiadostí o vízum, úspory nákladov vďaka menšiemu počtu konaní o udelení víza v dôsledku vyššieho počtu vydaných víz na viac vstupov s dlhou platnosťou, úspory nákladov na ubytovanie, stravu

¹ Dohodnutý prístup týkajúci sa toho, koľko predchádzajúcich víz/ciest musí žiadateľ preukázať, aby mohol získať vízum na viac vstupov s dlhou platnosťou, a toho, ako sa predĺži doba platnosti každého ďalšieho víza.

a administratívnych nákladov spojených s neregulárnymi migrantmi.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Okrem uvedených vplyvov sa neočakávajú žiadne iné významné vplyvy.
Proporcionalita?
Všetky tri uprednostňované možnosti sú v súlade so zásadou proporcionality a neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa. Navrhované zvýšenie vízového poplatku je primerané a v maximálnej miere zodpovedá miere inflácie od roku 2006. Navrhovaný prístup na vydanie víz na viac vstupov s dlhou platnosťou prináša do súčasnej situácie pokrok, ale radikálne nezmení súčasné postupy členských štátov. Negatívne stimuly na podporu spolupráce tretích krajín v oblasti readmisie by sa najprv zameriavali na vládu a až v druhom slede by sa dotkli bežného obyvateľstva.
D. Následné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Komisia by mala predložiť hodnotiacu správu tri roky po začatí uplatňovania revidovaného nariadenia (t. j. tri a pol roka od nadobudnutia jeho účinnosti). Mala by posúdiť pokrok v súvislosti s tromi hlavnými riešenými problémovými oblasťami a politickými cieľmi.